Elektronicznie podpisany przez:
Monika Renata Dębowska-Sołtyk
dnia 22 października 2025 r.

Uchwała nr 63/2025

VII Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach

z dnia 22 października 2025 roku

w sprawie opinii o możliwości spłaty pożyczki długoterminowej przez Gminę Brody

VII Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach:

Przewodniczący: Monika Dębowska-Sołtyk

Członkowie: Ewa Midura

Zbigniew Rękas

po rozpoznaniu w dniu 22 października 2025 r. wniosku Wójta Gminy Brody o wydanie opinii o możliwości spłaty pożyczki długoterminowej w kwocie 9.510.000,00 zł, działając na podstawie art. 13 pkt 1 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) oraz art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm.) uchwala, co następuje:

opiniuje się pozytywnie z uwagami możliwość spłaty przez Gminę Brody pożyczki długoterminowej w kwocie 9.510.000,00 zł z przeznaczeniem na sfinansowanie planowanego deficytu, na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań w tym na cel określony w art. 243 ust. 3b pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

U z a s a d n i e n i e

W dniu 16 października 2025 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach wpłynął wniosek Wójta Gminy Brody Znak F.3051.53.2025 z dnia 16 października 2025 r., dotyczący wydania opinii o możliwości spłaty przez Gminę Brody pożyczki długoterminowej w kwocie 9.510.000,00 zł, w tym:

-kwota 2.396.000,30 zł przeznaczona zostanie na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu,

- kwota 7.113.999,70 zł zostanie przeznaczona na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z czego na cel określony w art. 243 ust. 3b pkt 1 ustawy o finansach publicznych w kwocie 3.910.000,00 zł.

Podstawą wydania niniejszej opinii są niżej wskazane uchwały Rady Gminy w Brodach:

1. Uchwała nr XI/84/24 z dnia 30 grudnia 2024 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Brody na 2025 rok ze zmianami, w szczególności wynikającymi z uchwał nr XI/95/25 z dnia 26 września 2025 r. oraz Nr XII/97/25 z dnia 13 października 2025 r.

W powyższej uchwale z uwzględnieniem jej zmian m.in. określone zostały:

— planowane na 2025 rok przychody z tytułu pożyczek zaciąganych na rynku krajowym (§ 952) w kwocie 5.600.000,00 oraz (§907) 3.910.000,00 zł

— planowane rozchody w łącznej kwocie 7.171.000,00 zł,

— limity zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych, w tym m.in.:

a) na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w kwocie 2.396.000,30 zł,

b) na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań w kwocie 7.113.999,70 zł w tym zaciąganych na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań celem obniżenia łacnego kosztu obsługi długu w całym okresie jego spłaty w kwocie 3.910.000,00 zł

Zatem zobowiązanie będące przedmiotem niniejszej opinii uwzględnione zostało w planowanych na 2025 rok przychodach oraz ustalonych na 2025 rok limitach.

2. Uchwała nr XI/85/24 z dnia 30 grudnia 2024 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Brody na lata 2025-2035 ze zmianami w szczególności wynikającymi z uchwały nr XII/98/25 z dnia 13 października 2025 r. w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Brody na lata 2025-2040.

W uchwale tej z uwzględnieniem jej zmian m. in. określone zostały na 2025 rok przychody oraz rozchody budżetowe, których wartość odpowiada kwotom przychodów i rozchodów zaplanowanych w budżecie Gminy Brody, a zatem przedmiotowa pożyczka długoterminowa w wysokości 9.510.000,00 zł uwzględniona została w ustaleniach wieloletniej prognozy finansowej, w szczególności w zakresie planowanych przychodów, rozchodów, długu oraz niżej wykazanych wskaźników.

Skład Orzekający ustalił, że niniejszą uchwałą ustalono wydatki na obsługę długu, których łączna planowana wartość w latach 2025-2040 wynosi 9.175.353,00 zł. Skład Orzekający zwraca uwagę, iż istnieje różnica pomiędzy Wieloletnią Prognozą Finansową Gminy a budżetem w zakresie planowanych wydatków na obsługę długu w roku budżetowym o kwotę 37.600,00 zł. W Wieloletniej Prognozie Finansowej zaplanowano wydatki w zakresie 2025 roku na kwotę 1.283.400,00 zł zaś w budżecie na 2025 rok wydatki na ten cel zaplanowano w kwocie 1.321.000,00 zł. W załączniku nr 1 do wniosku o wydanie opinii o możliwości spłąty pożyczki kwota wydatków w 2025 roku wynosi 1.301.023,00 zł.

W ww. uchwale wykazano, że na koniec 2024 r. dług Gminy Brody wynikający z zaciągniętych zobowiązań stanowiących tytuł dłużny wynosił 23.902.525,12 zł, co jest zgodne ze sprawozdaniem Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec IV kwartału 2024 r.

W przypadku zaciągnięcia w 2025 roku zobowiązania będącego przedmiotem niniejszej opinii oraz po uwzględnieniu planowanych w rozchodach budżetu spłat wcześniej zaciągniętych zobowiązań dług Gminy Brody na koniec 2025 r. wyniesie 26.241.525,12 zł.

Aktualnie obowiązująca Wieloletnia Prognoza Finansowa Gminy Brody potwierdza, że w planowanym okresie spłaty długu, tj. w latach 2025–2040 wskaźniki zadłużenia (uwzględniające również spłatę opiniowanego zobowiązania) spełniają wymogi określone w art. 243 ustawy o finansach publicznych.

Skład Orzekający zwraca uwagę, iż spełnienie wymogów art. 243 ustawy o finansach publicznych w 2025 roku następuje po dokonaniu wyłączeń określonych w art. 243 ust. 3a oraz ust. 3b pkt 1 ustawy o finansach publicznych, zaś w 2026 roku spełnienie tego wymogu następuje po zastosowaniu wyłączeń wynikających z art. 243 ust. 3a w/w ustawy.

Skład Orzekający jednocześnie zauważa, iż w 2028 roku planowana spłata zadłużenia wynosi 6,78% przy dopuszczalnym limicie spłaty zobowiązań wynikającym z art. 243 ust. 1 ww. ustawy wynoszącym 7,33%, a zatem różnica między planowaną spłatą a granicą dopuszczalności spełnienia relacji wynikającej z w/w przepisu wynosi 0,55 pp (natomiast bez zastosowania ustawowych wyłączeń różnica ta wyniesie 0,41 pp).

Ze sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wg stanu na koniec II kwartału 2025 r. wynika, że Gmina Brody nie posiada zobowiązań finansowych z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji oraz zobowiązań wymagalnych.

3. Uchwała nr XII/96/25 z dnia 13 października 2025 roku w sprawie zaciągnięcia pożyczki długoterminowej.

Uchwała ta określa kwotę zaciąganej przez Gminę Brody pożyczki długoterminowej (9.510.000,00 zł), cel zaciągnięcia tego zobowiązania, termin jego całkowitej spłaty (w latach 2026-2040) oraz źródło spłaty, którym będą dochody własne Gminy Brody w latach 2025 -2040 lub przychody zwrotne przyszłych okresów. Zabezpieczeniem spłaty będzie weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową.

Na podstawie wyżej przedstawionych ustaleń Skład Orzekający stwierdza, że zaciągnięcie przez Gminę Brody pożyczki długoterminowej w kwocie 9.510.000,00 zł, jak i spłata tej pożyczki odpowiada wymogom prawnym, które określone zostały w art. 89 ust. 1 pkt 2 i 3, art. 91 ust. 1, art. 212 ust. 1 pkt 4-6, art. 229, art. 226 ust. 1 pkt 5 i pkt 6a oraz w art. 243 ust 1, ust 3b pkt 1 ustawy o finansach publicznych oraz art. 58 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153).

Miasto i Gmina Brody planuje wcześniejszą spłatę zadłużenia przypadającą po roku budżetowym 2025 przy zastosowaniu art. 243 ust. 3b pkt 1 ustawy. Wskazany przepis dopuszcza wcześniejszą spłatę zobowiązań, która przypadałaby po roku budżetowym, na który uchwalono budżet środkami pochodzącymi z nowego zobowiązania, jeżeli obniża to łączny koszt obsługi długu w całym okresie spłaty. Stosownie do uregulowań wynikających z art. 243 ust. 5 w/w ustawy ustalenie spełnienia warunku określonego w art. 243 ust. 3b pkt 1 następuje na podstawie danych przedstawionych przez jednostkę samorządu terytorialnego, przy czym określając łączny koszt obsługi długu związany z danym zobowiązaniem, należy uwzględnić koszty, które jednostka jest obowiązana zapłacić, w szczególności odsetki, opłaty i prowizje.

Skład Orzekający wskazuje, iż zarówno z objaśnień do Wieloletniej Prognozy Finansowej jak i z załącznika nr 1 do wniosku o wydanie opinii o możliwości spłaty wnioskowanej pożyczki wynika, iż koszty obsługi opiniowanego zobowiązania ulegną obniżeniu. Skład Orzekający zwraca jednakże uwagę, iż istnieje rozbieżność pomiędzy wnioskiem a objaśnieniami do Wieloletniej Prognozy Finansowej dotycząca kwoty korzyści ekonomicznych dla Gminy na skutek przeprowadzenia restrukturyzacji zadłużenia, na które w części przeznaczona ma zostać opiniowana pożyczka. W załączniku nr 1 do wniosku oraz uzasadnieniu wskazane przez Gminę korzyści wynieść mają 31.900,00 zł natomiast w objaśnieniach do WPF korzyści te wykazano na kwotę 54.089,00 zł.

Reasumując: wobec spełniania przy zaciąganiu i spłacie opiniowanego zobowiązania zaliczanego do tytułów dłużnych aktualnie obowiązujących wymogów prawnych wynikających z ww. przepisów, jak również w wyniku oceny wpływu planowanego zobowiązania na realizację zadań publicznych stosownie do art. 9 ust. 1a ustawy z dnia 14 grudnia 2018 r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r. poz. 2500 ze zm.) postanowiono jak w sentencji.

Z uwagi jednak na to, że zobowiązanie będące przedmiotem niniejszej opinii jest zobowiązaniem długoterminowym (ostatnim rokiem jego realizacji będzie rok 2040) Skład Orzekający podnosi i zastrzega, że:

— w okresie obejmującym spłatę opiniowanego zobowiązania nastąpić mogą trudne do przewidzenia w dniu wydawania niniejszej opinii zmiany sytuacji finansowej Gminy Brody, które mogą mieć w latach przyszłych istotny wpływ na kształtowanie się relacji wynikającej z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Podkreślenia wymaga to, że wskaźniki zadłużenia (uwzględniające również spłatę przedmiotowej pożyczki) określone w wieloletniej prognozie finansowej Gminy Brody stosownie do wymogów wynikających z art. 243 ust. 1 ustawy o finansach publicznych ustalane są na podstawie prognoz finansowych dotyczących m.in. dochodów i wydatków bieżących budżetu Gminy Brody, które to wartości można jedynie oszacować, a nie określić jako pewne, zwłaszcza iż jak wskazano wyżej w 2028 roku planowana spłata zadłużenia różnica miedzy planowana spłatą a granicą dopuszczalności spełnienia relacji wynikającej z w/w przepisu wynosi jedynie 0,55 pp (natomiast bez zastosowania ustawowych wyłączeń - 0,41 pp), zaś w zakresie lat 2025-2026 relacja ta zostanie spełniona tylko z uwagi na zastosowanie ustawowych wyłączeń.

— ocena wpływu planowanego zobowiązania na realizację zadań publicznych zgodnie z art. 9 ust. 1a ww. ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz niektórych innych ustaw dokonana została na dzień wydania niniejszej opinii. Oceny tej dokonano w oparciu o analizowane przez Skład Orzekający ww. kryteria prawne oraz sprawozdania za ostatni okres sprawozdawczy sporządzone na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2025 r. poz. 133) oraz rozporządzenia Ministra Finansów,

Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 652),

— nie posiada umocowania do wydawania opinii o możliwości spłaty pożyczki w oparciu o inne podstawy niż wynikające z wyżej wskazanych przepisów prawa,

— niniejsza opinia nie stanowi oceny zdolności do spłaty pożyczki w rozumieniu art. 70 w związku z art. 5 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz.U. z 2024 r. poz. 1646 ze zm.). Ocena ta należy wyłącznie do banku udzielającego pożyczki.

Pouczenie

Na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych Wójtowi Gminy Brody przysługuje prawo wniesienia odwołania od niniejszej uchwały do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w terminie 14 dni od daty jej doręczenia.

Przewodnicząca Składu Orzekającego

Monika Dębowska-Sołtyk